

Het Spoorpark

Perrons 1 en 2 van het station Antwerpen-Oost zijn al even niet meer in gebruik © Sepp Van Dun

september 2020

Met deze nieuwsbrief vertellen we u graag meer over het Spoorpark, en wel het stuk tussen de Draakplaats en het Luitenant Naeyaertplein. Met dit stuk van het Spoorpark wil de stad een groen buurtpark tussen Zurenborg en Borgerhout maken en een conflictvrije verbinding langs de verhoogde spoorweg voor voetgangers en fietsers. De locatie is alvast heel bijzonder, het Spoorpark loopt namelijk op en parallel aan de verhoogde spoorweg.

We nodigen u uit om de komende maanden mee na te denken over het ontwerp van het Spoorpark.

Het Spoorpark wil een aangename publieke ruimte zijn die verschillende wijken, groenzones en sport- en cultuurvoorzieningen aan elkaar rijgt en toegankelijk maakt. U kan er verblijven, fietsen of wandelen. Het Spoorpark loopt op en parallel aan de verhoogde spoorweg van de Draakplaats in Zurenborg tot Park Spoor Noord, door een aantal Antwerpse wijken met een sterke eigenheid en een verschillend socio-economisch profiel: van Zurenborg over Borgerhout intra-muros en Antwerpen-Noord tot het Eilandje. Bepaalde delen van het Spoorpark zijn al gerealiseerd of in realisatie, zoals de centers langs de Engelselei in Borgerhout, de tijdelijke invulling van Spoor Oost en Park Spoor Noord.

Vandaag is het moment om een nieuw puzzelstuk in het Spoorpark te realiseren: het deel tussen de Draakplaats en het Luitenant Naeyaertplein. Voor dat deel heeft het ontwerpteam De Smet Vermeulen – Palmboom & van den Bout in 2009 een schetsontwerp getekend. Het project werd toen niet gerealiseerd omdat Infrabel nog geen intentie had om haar terreinen te verlaten. Vandaag werkt Infrabel wel aan een verhuis waarbij alle spooractiviteiten in het projectgebied gefaseerd verplaatst zullen worden. Daarmee komt op termijn de volledige zone tussen de Draakplaats en de Plantin en Moretuslei vrij voor ontwikkeling als onderdeel van het Spoorpark.

De helling 'Omheining Statie van Borgerhout' richting de terreinen van Infrabel en station Antwerpen-Oost © Sepp Van Dun

Dit stukje Spoorpark wil twee wijken verbinden met een zeer hoge bevolkingsdichtheid maar die zeer sterk verschillen qua inwoners en woningen. Wat de wijken delen, is een opvallend tekort aan groen en dat ze gebukt gaan onder hittestress. De Plantin en Moretuslei is een sterke barrière die Zurenborg en Borgerhout fysiek maar ook mentaal scheidt.

Tijdslijn

Als alles vlot verloopt, ziet de timing er als volgt uit:

Verbinden, ontharden en vergroenen

Het Spoorpark wil:

- Zurenborg, Borgerhout intra muros en Antwerpen-Noord met elkaar verbinden en de publieke voorzieningen langs en rond het Spoorpark (zwembad, sporthal, de centers, ...) veilig bereikbaar maken.
- een conflictvrije verbinding zijn voor voetgangers en fietsers.
- de open ruimte ontharden en vergroenen voor de buurtbewoners en voor ecologie, maar ook om zo de hittestress te verkleinen en de stad meer klimaatbestending te maken.
- de historische omgeving herwaarderen en de bestaande erfgoedelementen uitspelen als troef.
- bestaande plekken in de stad beter toegankelijk maken en met elkaar verbinden, bijvoorbeeld de horeca rond de Draakplaats met de centers in Borgerhout.
- mogelijkheden voor nieuwe ontwikkelingen langs het Spoorpark doen ontstaan.

De herontwikkeling van het Spoorpark tussen de Draakplaats en het Luitenant Naeyaertplein omvat zowel de (her)aanleg van de publieke ruimte als de bebouwing aan de randen om het Spoorpark te verankeren in de omgeving.

Publieke ruimte

Het Spoorpark wordt een park met een verbinding op de verhoogde spoorterreinen en over de spoorbrug. Het plein aan het station Antwerpen-Oost en de publieke ruimte aan het zwembad en de sporthal aan de Plantin en Moretuslei worden aantrekkelijker gemaakt en waar mogelijk vergroend. De bestaande infrastructuur, zoals de helling 'Omheining Statie van Borgerhout'

aan de Draakplaats en een deel van de spoorbrug over de Plantin en Moretuslei, krijgt een nieuwe invulling. Waar nodig wordt nieuwe infrastructuur voorzien, zoals een nieuwe helling vanaf de spoorwegberm naar de publieke ruimte langs het zwembad.

Het ontwerpteam krijgt de opdracht om het ontwerp voor de publieke ruimte in samenspraak met de buurt uit te werken en om de werken van de eerste uitvoeringsfase op te volgen.

juni 2022

verkrijgen vergunning

oktober 2022

start werken

mei 2024

einde werken

Bebouwing

Om het Spoorpark te verankeren in de omgeving moet het ontwerpteam een visie vormen over de bestaande loodsen binnen het projectgebied en de vastgoedontwikkelingen aan de randen. Zo kunnen de tramloods aan de Draakplaats en het station Antwerpen-Oost een nieuwe bestemming krijgen en kunnen er nieuwe gebouwen aan weerszijden van de Plantin en Moretuslei komen. Van de bebouwing maakt het ontwerpteam voorlopig enkel een schetsontwerp. Op basis daarvan zal beslist worden over de aanpak van de verdere uitwerking van de bebouwing.

Start ontwerp en participatie

Intussen is Stramien – ZUS in samenwerking met RE-ST – Ara geselecteerd als ontwerpteam van het Spoorpark. Het ontwerpteam begint niet van nul. Het schetsontwerp uit 2009 is het uitgangspunt, maar moet verfijnd en geactualiseerd worden. Begin juni heeft het college de projectdefinitie voor het ontwerp van het Spoorpark tussen Draakplaats en Luitenant Naeyaertplein goedgekeurd. Daarna heeft het ontwerpteam een visie op de opdracht en een plan van aanpak voorgesteld. Nu is het bij de start van het ontwerpproces aan de buurtbewoners om hun input mee te geven.

U wordt als buurtbewoner betrokken tijdens elke fase van het ontwerpproces (van schetsontwerp en voorontwerp tot definitief ontwerp). Het eerste participatiemoment zal plaatsvinden in september. Dat eerste moment dient als kennismaking met het ontwerpteam en om de verlangens en belangen van de buurtbewoners te leren kennen en te begrijpen. Via een brief in de bus informeren we u steeds over geplande participatiemomenten. U kan het project ook volgen op de website van AG VESPA of u daar abonneren op de digitale nieuwsbrief.

V.U.: Hardwin De Wever, AG VESPA, Paradeplein 25, 2014 Antwerpen
Deze nieuwsbrief werd redactioneel afgesloten op 25/08/2020.

deel van het terrein van Infrabel met op de achtergrond de kenmerkende watertorens © Sepp Van Dun

Wie werkt eraan mee?

AG VESPA coördineert de ontwikkeling van het Spoorpark, met Infrabel en het Agentschap Wegen en Verkeer (AWV) als belangrijke partners en met steun van het Stadsvernieuwingsfonds van de Vlaamse overheid.

